

Onderwerp **Beleid buitensportaccommodaties: zelfbeheer en huurtarieven****Informatie**

Datum	11 september 2017	Overleg gepleegd met:
Behandelaar	Allard Gunnink	☒ Financieel adviseur AZ: Rolf Bloem
Zaaknummer	926938	☐ Personeelsconsulent AZ:
Portefeuillehouder	Wethouder Lohuis	☐ Medewerker bestuur en juridische zaken:
Besluitvormend orgaan	Gemeenteraad	☐ Communicatieadviseur:
		☒ Afdeling: Sociaal, Dienstverlening
		☒ Naam medewerker: Gerrit Kamps, Dylp Dijkema
		☐ Inspraak/adviesorgaan:

Aanleiding/voorgeschiedenis**Aangepaste toelichting.**

We hebben de toelichting hieronder aangepast op basis van het debat in de commissie Zorg en Welzijn. Alle veranderde teksten zijn in het rood herkenbaar.

Het college heeft in het debat begrepen dat er ruimte moet zijn voor maatwerk gedurende een langere periode dan twee jaar.

Daarnaast bestond er bij fracties behoefte aan inzicht in meer maatregelen om zelfbeheer te stimuleren dan alleen de huurverhoging.

Op beide elementen komen we in deze aangepaste toelichting terug.

Daarnaast geven we kort aanvullende informatie over de voortgang op Sportpark Noord-West.

Beleidsuitgangspunten buitensportaccommodaties

De gemeenteraad heeft in 2013 beleidsuitgangspunten geformuleerd voor de accommodaties in de buitensport. Een van de pijlers van dat beleid is het stimuleren van zelfbeheer. En een van de instrumenten om dat te doen is het tarievenbeleid voor de verhuur van velden.

In de genoemde beleidsuitgangspunten staat het volgende te lezen. Het nu onderstreepte deel is de aanleiding voor dit voorstel.

“Zelfbeheer betekent in het kader van deze uitgangspuntennota: de verenigingen/stichtingen dragen zelf beleidsmatig en financieel verantwoordelijkheid voor de instandhouding van de accommodatie, inclusief het groot onderhoud. De gemeente geeft een jaarlijkse exploitatiebijdrage.

Zelfbeheer van accommodaties door de verenigingen/stichtingen sluit aan bij wat we in de inleiding van deze nota hebben geformuleerd over de rollen van de overheid en van de samenleving. Door zelfbeheer nemen inwoners via verenigingen/stichtingen zelf verantwoordelijkheid voor het in stand houden van voorzieningen.

Daar komt bij dat de inzet van vrijwilligers de sociale samenhang in wijken en dorpen ten goede komt.

Voor ons is het uitgangspunt van zelfbeheer daarom een belangrijk uitgangspunt als drager van ons beleid. Daarom streven wij naar uitbreiding van zelfbeheersituaties. Dat doen we bijvoorbeeld door financiële prikkels zoals het verhogen van de tarieven voor verenigingen/stichtingen die niet kiezen voor zelfbeheer.

Tegelijk doen we recht aan het verschil in positie en verantwoordelijkheid tussen de lokale overheid en de inwoners, verenigingen en stichtingen. De mate waarin het redelijk is om (financiële) risico's te dragen, het vinden van voldoende vrijwilligers, de verschillen tussen dorpen en wijken onderling, het zijn aspecten die vragen om maatwerk in beleid."

Beleid in uitvoering

In een volgend besluit (Accommodaties buitensport / beleid in uitvoering) heeft de gemeenteraad in september 2015 ingestemd met het verder vormgeven van dat beleid voor niet zelfbeherende verenigingen.

In die notitie staat bijvoorbeeld:

"De hoogte van de tarieven van de gemeente voor niet-zelfbeheerders zal uiteindelijk een belangrijke prikkel worden om tot zelfbeheer over te gaan."

Verder is in die notitie een overgangsperiode vastgesteld:

- De jaren 2016 en 2017 zijn een overgangsperiode om te wennen aan het zelf betalen van energielasten.
- De jaren 2018 en 2019 zijn een overgangsperiode om te wennen aan het nieuwe onderscheid tussen basisvoorzieningen en nevenvoorzieningen.
- De jaren 2020 en 2021 zijn een overgangsperiode om te wennen aan het nieuwe zelfbeheerbeleid, zoals hogere huurtarieven.

Vanaf 2022 is daarmee het door de raad vastgestelde beleid geëffectueerd.

Tarievenbeleid

Om de veranderingen in de jaren 2020 en 2021 voor te bereiden is het goed om nu al het tarievenbeleid daarop aan te passen.

Daar komt bij dat gesprekken met de Stichting Noord-West rond de renovatie van het sportpark duidelijk maken dat er ook bij zelfbeherende verenigingen behoefte kan ontstaan aan duidelijkheid over de verwachte tarievenmaatregelen.

Vlak voor de zomervakantie 2017 hebben wij u als gemeenteraad per brief geïnformeerd over het feit dat we dit traject zouden gaan inzetten. Deze brief treft u als bijlage aan.

Voorstel

Toelichting voorstel

Beleid

In de bijlage bij dit voorstel treft u het tarievenbeleid voor de verhuur van onze sportvelden.

Uitgangspunten

Voor dat beleid zijn we uitgegaan van de volgende uitgangspunten.

1. Het beleid van de gemeente is gericht op het stimuleren en faciliteren van zelfbeheer.
2. Het huurprijzenbeleid is een belangrijk instrument om zelfbeheer te stimuleren.
3. De huurprijzen moeten redelijkerwijs passen binnen wat in onze omgeving en wat landelijk gebruikelijk is.
4. Verenigingen moeten de kans krijgen om te wennen aan het nieuwe beleid – daarom houden we **als uitgangspunt** vast aan 2020 en 2021 als overgangsjaren.
5. Er moet ruimte blijven voor maatwerk. **Dat kan bijvoorbeeld betekenen dat een vereniging geen twee maar drie of vier jaar de tijd krijgt om aan de huurverhoging te wennen. Op die manier kan een vereniging een geleidelijke verhoging van de huur beter in het eigen beleid opvangen.**

Andere maatregelen

Het verhogen van de huur is één van de maatregelen - ook uitdrukkelijk zo in raadsbesluiten vastgelegd – die er aan bijdragen dat verenigingen overgaan tot zelfbeheer. Ook in relatie tot de plannen voor Noord-West is dit naar het oordeel van het college het goede moment om die maatregel te nemen.

Tegelijk hecht het college eraan te benadrukken dat we als gemeente meer kunnen en willen doen om zelfbeheer te stimuleren dan alleen de huurverhoging.

Allereerst moet het mogelijk zijn en blijven dat verenigingen kiezen voor gedeeltelijk zelfbeheer. Zo kan een vereniging bijvoorbeeld overwegen dat het lastig is om specialistische kennis bij vrijwilligers te vinden voor het onderhoud van de velden. Maar tegelijk kan die vereniging het prima zien zitten om de gebouwen zelf te onderhouden. Voor zulke afwegingen is en blijft ruimte.

Daarnaast begrijpt het college ook de behoefte van verenigingen om de exploitatielasten (en dus de contributies) zo laag mogelijk te houden. Dat zou bijvoorbeeld kunnen door maatregelen die de energielasten verminderen. Zulke maatregelen passen ook bij het gemeentelijk duurzaamheidsbeleid en bij de ruimere context van het klimaatakkoord van Parijs. Het college realiseert zich daarbij overigens wel dat zulke maatregelen een financiële investering van de kant van de gemeente kunnen vragen, waarvoor de gemeenteraad dan budget beschikbaar zal moeten stellen.

Op deze manier blijven we als college samen met de verenigingen zoeken naar mogelijkheden om het beleid van de gemeenteraad op dit terrein zo breed mogelijk te realiseren.

In deze toelichting gaan we nu verder in op de achtergronden van de voorgestelde huurverhoging en gaan we nog kort in op de voortgang op Sportpark Noord-West.

Dekkingspercentage

Op dit moment leveren de gezamenlijke huurinkomsten een dekkingspercentage op van 17%. Om te komen tot een substantiële verhoging die tegelijk voor de verenigingen wel betaalbaar blijft, stellen wij u voor om het dekkingspercentage te verhogen naar 25%.

Systematiek

Op dit moment is het huurtarief direct en alleen gekoppeld aan het aantal velden. In de praktijk betekent dit dat een kleine vereniging met relatief weinig leden net zoveel betaalt als een grote vereniging met veel leden.

We adviseren u om te kiezen voor een systematiek die meer aansluit aan de werkelijke lastendruk per vereniging. Daarvoor hanteren we als criterium het aantal competitie spelende teams. Voor de grotere verenigingen leidt dit tot een grotere stijging aan huur dan voor de kleinere verenigingen.

Overleg met de verenigingen

We hebben als college tweemaal overleg met de niet-zelfbeherende verenigingen gehad. De zelfbeherende verenigingen waren daar als toehoorder aanwezig.

De gesprekken over ons voorstel hebben in een bijzonder constructieve sfeer plaatsgevonden. Uiteraard hebben verenigingen liever geen dan wel een huurverhoging. Tegelijk komt dit voorstel niet onverwacht en snappen de verenigingen de achtergrond ervan.

De voorgestelde systematiek kan op breed draagvlak rekenen, waarbij de grote verenigingen een voorkeur hebben uitgesproken voor handhaving van de bestaande systematiek. Wij begrijpen dat standpunt, maar geven toch de voorkeur aan de op meer solidariteit gebaseerde systematiek die we nu voorstellen. Daarbij is ook een overweging dat we op deze manier eraan bijdragen dat in de kleinere dorpen voorzieningen zo lang mogelijk beschikbaar blijven.

Wel zullen we, zoals altijd, na uw besluit met individuele verenigingen in overleg gaan over de gevolgen. In ons beleid is al rekening gehouden met een overgangstermijn. We zullen nagaan of dat voldoende is.

Overigens hebben de meeste verenigingen aangegeven op dit moment geen volledig zelfbeheer te overwegen. Ze hebben daarvoor verschillende redenen: het is moeilijk voldoende gekwalificeerde vrijwilligers te vinden en technische kennis is niet altijd voorhanden. Daarnaast ervaren verenigingen door bestuurswisselingen, inkomstenwisselingen en de invloed van calamiteiten op de

onderhoudskosten volledig zelfbeheer als een te grote verantwoordelijkheid. Gedeeltelijk zelfbeheer is in een aantal gevallen wel bespreekbaar.

Onze verwachting is daarom op dit moment dat de huurverhoging op termijn vooral zal leiden tot hogere huurinkomsten v n de verenigingen en niet of nauwelijks tot extra exploitatiebijdragen   n de verenigingen.

Wel verhogen

De vraag is gerechtvaardigd: als deze maatregel feitelijk niet of nauwelijks bijdraagt aan de stap naar zelfbeheer, is een huurverhoging dan wel zinvol?

We stellen u voor om dat toch te doen, omdat de gemeenteraad destijds richting zelfbeherende verenigingen deze belofte heeft gedaan: zelfbeheer zal gunstig uitpakken, omdat de huren omhoog gaan. Het is tijd om deze belofte in te lossen.

Noord-West

Terzijde nog enkele opmerkingen over de renovatie van Sportpark Noord-West.

Eind 2016 heeft u een krediet beschikbaar gesteld voor de renovatie van dit sportpark. Door verschillende oorzaken kan de renovatie pas in 2018 gerealiseerd worden.

In de gesprekken met de stichting Noord-West en de beide voetbalverenigingen werd duidelijk dat de verenigingen er de voorkeur aan geven om te stoppen met zelfbeheer. Tegelijk willen ze in die afwegingen ook het nieuwe beleid voor de huurtarieven betrekken. We hebben mede om die reden als college besloten u nu dit beleidsvoorstel voor te leggen.

Toen u in december 2016 uw besluit nam, ging u ervan uit dat de verenigingen voor zelfbeheer zouden blijven kiezen. Op dit moment is dat niet zeker. Wanneer de verenigingen het zelfbeheer definitief willen beëindigen, zullen we wel de renovatie realiseren, binnen de zelfde randvoorwaarden als u in uw besluit van december 2016 heeft geformuleerd. **Wij gaan ervan uit dat we op die manier blijven binnen de kaders die u in uw besluit van december 2016 heeft vastgelegd, zodat er niet een nieuw raadsbesluit nodig is.**

Mogelijk zullen we de komende maanden daarbij ook nog een keer voor de vraag komen te staan welk soort kunstgras aanvaardbaar is. We zullen als college blijven aansluiten aan wat de landelijke overheid naar buiten brengt. Op dit moment betekent dit dat infill met rubberkorrels een verantwoorde oplossing is. Wanneer een vereniging een andere voorkeur heeft, zullen we de kwaliteit daarvan overwegen en – wanneer dat positief uitvalt – de meerkosten bij de vereniging in rekening brengen.

In de tussentijd gaan we verder met het overleg met de stichting en verenigingen over de voorbereidingen van de renovatie. Daarin komt bijvoorbeeld de keuze aan de orde waar het kunstgrasveld het beste kan komen te liggen en welke meerkosten de stichting daardoor extra moet bijdragen. **We blijven ons daarbij houden aan het door uw raad vastgestelde beleid en het besluit van december 2016. Dat betekent ook dat we ervan uitgaan dat een oplossing moet passen binnen het door uw raad beschikbare gestelde krediet.**

Alternatieven

Alternatieven zijn: geen of een andere huurverhoging. Hiervoor is aangegeven waarom we het beleid voorstellen zoals dat in de bijlage is geformuleerd.

Randvoorwaarden

Niet van toepassing.

Risico's

Er zijn aan dit beleid geen risico's verbonden.

Financiële gevolgen

Dit voorstel kan leiden tot een verhoging van de inkomsten van de gemeente met maximaal circa € 15.000. Wanneer alle verenigingen kiezen voor zelfbeheer, zal dat door het verlies van schaalvoordelen leiden tot extra uitgaven van maximaal circa € 90.000. Zoals eerder gezegd is de kans dat het zover komt, bijzonder klein.

Personele gevolgen

Niet van toepassing.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Publicatieniveau

Openbaar.

Overig

Niet van toepassing.

Vervolgprocedure/communicatie

Na uw besluit volgt individueel overleg met alle hurende verenigingen om de afspraken per vereniging verder vorm te geven.

Daarnaast zullen we de stichting Noord-West en de beide voetbalverenigingen vragen om op zo kort mogelijke termijn te besluiten om al dan niet met zelfbeheer verder te gaan. Na dat besluit kunnen we de renovatie verder voorbereiden en uitvoeren.

Bijlagen

- Beleid buitensportaccommodaties: zelfbeheer en huurtarieven
- Brief aan commissie ZW over start gesprekken over huurtarieven